

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:

f 1.00.
0.15.

ZATURDAG 12 APRIL.

UITGEVER: DIERCKX.

C. H. SUSAN, Jr., te Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten M. Schoneveld en Zoon,
Beurssteeg, te Amsterdam.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.

Jan Hendrikstraat, n. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . f 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:

VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.

Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen,
per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het
abonnement f 70, Ned. Cour.

Berigt aan III. Uitgevers van boekwerken.

De Redactie van de Grondwet ontvangt dagelijks, ter beoordeeling, vele brochures en boekwerken. Zij bepaalt zich zelden tot eene bloote aankondiging; maar geeft in den regel, gelijk de groote Engelsche en Fransche dagbladen, eene gemotiveerde beoordeeling der haar toegezonden vlagschriften en boeken. Gelijk alle andere dagbladen moet zij evenwel aan de voorwaarde blijven vasthouden, dat slechts die geschriften worden beoordeeld, waarvan de uitgave, onder de rubriek *Advertentiën*, wordt aangekondigd.

Het voorloopig verslag over het Wetsontwerp op het Armbestuur.

II.

Het wetsontwerp getoetst zijnde aan art. 195 der Grondwet, is de meerderheid tot het besluit gekomen, dat onder het woord *armbestuur* in de eerste zinsnede, althans in zoover het als een onderwerp van wettelijke regeling mag worden beschouwd, niet kan bedoeld zijn dat armbestuur, hetwelk, uit den aard der zaak en in verband met de scheiding van Kerk en Staat, opgedragen is aan de christelijke liefdadigheid, maar alleen dat, hetwelk van de Regering of van den Staat uitgaat.

Vóór de grondwetsherziening, bestond er geen twi- fel omtrent de bedoeling van het grondwettig voor- schrift, dat het armbestuur, als eene zaak van hoog belang, aan de aanhoudende zorg der Regering aan- beval. Het jaarlijksch verslag aan de Staten-Generaal betrof ook de kerkelijke instellingen, waarop de alge- meene wettelijke verordeningen op het armwezen even- zeer van toepassing werden gemaakt. Zoo bij de grond- wetsherziening was bedoeld, dien toestand te verande- ren: men zou bepaaldelijk het *burgerlijk* armbestuur hebben genoemd en men kan, bij gemis van die ver- duidelijking, veilig aannemen, dat onder armbestuur moet begrepen worden alles, wat de armenzorg om- vat. Die uitlegging is volkomen bestaanbaar met de eerbiediging der nationale regten en vrijheden en van volkomene zelfstandigheid van al wat tot de Kerk behoort en van haar uitgaat. De wijze der regeling bij de wet werd slechts overgelaten aan het oordeel en de vrijheid van den gewonen wetgever.

En als men deze verklaring van de Grondwet niet aanneemt, dan moet men erkennen, dat door Art. 195 een beginsel van staatsarmenzorg wordt gehuldigd. Als de wettelijke regeling der kerkelijke en bijzon- dere liefdadigheid in art. 195 is uitgesloten en het verslag behoudt te bestaan, dan heetgeen de Regering op haar gebied heeft verricht, dan is het duidelijk en klaar, dat op het gebied van den Staat eene werk- zame zorg betrekkelijk het armwezen, verplichtend is voor de Regering; dat die zorg de medewerking van het wetgevend gezag vordert, en dat het verslag, dat daarvan jaarlijks wordt aangeboden, regerings-handelin- gen betreft, die zich wijder uitstreken, dan een werk- zaam toezigt. Maar wij gaan verder. De grondwetge- ver, in aanmerking nemende den bestaanden feitelij- ken toestand der armenzorg, kon gewild hebben, dat het deel der Regering in de armenzorg wettelijk gere- geld en de volksvertegenwoordiging jaarlijks bekend gemaakt werd met de meerdere of mindere uitgestrek- theid van dat deel; in die onderstelling zou de grondwetsherziening een abnormalen toestand hebben bestendigd en gewettigd, door het voorschrift niet te hebben opgenomen onder de additionele artikelen of overgangsbepalingen. Er is geen de minste schijn, dat bij de grondwetsherziening een stelsel van verplichte staatsarmenzorg zou zijn aangenomen; maar wel, dat de volstrekte scheiding van Kerk en Staat zoodanig

werd voorbereid, dat de grondwetgever in elk geval, waarin de Kerk op den Staat leent, eene aanleiding heeft gevonden, om de zelfstandigheid der Kerk te herstellen en aan de armenzorg te overlaten. Het is om, door het stellen van perken, de Kerk los te maken van den Staat; en aan de Regering slechts de waakzame zorg over te laten, dat de Kerk aan hare pligten getrouw blijve of worde. Wij vinden in dat 195 art. der Grondwet juist den weg geopend, om eene drijvende kracht daar te stellen, zoodat de armenzorg komt daàr waar zij behoort.

Daar zij behoort; want de staatshuishoudkunde laat ons immers niet in verlegenheid, om te zoeken waar de armenzorg behoort. Wij geven gaarne toe, dat „de armenverzorging, ook naar het inzien der meerder- heid, aan de godsdienstige liefdadigheid behoort te worden overgelaten.“ Wij spreken niet tegen, dat, zoowel de regelen der wetenschap als de lessen der ondervinding leeren, dat de wettelijke liefdadigheid verderfelijkt werkt, en dat het aantal behoeftigen en nood- lijgenden, onder het stelsel van staatsarmenzorg, steeds klimmende is geweest. Maar men ziet juist voorbij, dat die *wettelijke liefdadigheid* of *staatsarmenzorg* voort- gevloeid is uit de *gebrekkige* en *ondoeltreffende* godsdien- stige liefdadigheid. Dat standpunt behoort de wetge- ver in te nemen, om het doel der wet te leeren kennen en hare bepalingen daarheen te rigten. Wij hebben daaraan het wetsontwerp getoetst en het onvoldoende geacht; terwijl de meerderheid in het voorloopig ver- slag daarin „bepalingen vindt, die de kiem eener staatsarmenzorg niet zich dragen, het denkbeeld eener verplichte ondersteuning van staatswege bij den arme- zoudnen kunnen doen wortel vatten, de regeling van den onderstand der gemeentebesturen ten pligt schijnen te maken, en waaruit de gegronde vrees ontstaat, dat de uitkomst de verwachting zal bedriegen en niet zijn eene langzame, trapsgewijze overgang tot de vrij- willige, maar tot de verplichte armenzorg.“ Wij erken- nen daarom gereedelijk, dat dus nu in het wetsont- werp wijzigingen zullen moeten gebragt worden.

Welke wijzigingen? Zietdaar het punt van verschil. Wij gaan verder, dan die „enkele leden, bij wien de ernstige vrees bestond, dat hetgeen de meerderheid zich van de volkomen vrije liefdadigheid voorstelt, een niet voor verwezenlijking vatbaar ideaal is; zij rekent te veel op de godsdienstige liefdadigheid en op den invloed der Kerk; de uitkomst zou te laat kunnen bewijzen dat zij zich misrekend had.“ Wij vragen wat door de kerkelijke liefdadigheid sedert het tijdstip der Grondwetsherziening, om van geen vroeger tijdperk te spreken, is verricht, waaruit nu reeds eenigermate kan worden berekend of er grond is voor de verwachting, dat de armenverzorging geheel aan de godsdienstige liefdadigheid kan worden overgelaten? Er moesten zich toch hier of daar reeds gunstige verschijn- selen hebben opgedaan, ook na de werking van het synodaal reglement op de diaconie-administratiën bij de Hervormden. Men mocht terecht verwachten, dat aanvankelijk zou zijn geprobeerd geworden, of de vrije en zelfstandige werking der diaconiën, waarop men zoo hoogen prijs scheen te stellen, nu haar geene wettelijke regels beperken, tot die gunstige uitkomst had geleid, dat de onderstand uit burgerlijke gemeentekassen merkbaar was verminderd. „Zoodanige proefneming in zaken van zulk overgroot belang“ werd niet verhinderd; zij was noodzakelijk. Zal de wetgever nu, alsof er geene antecedenten van zorgverwekkenden aard bestonden, op een chime- ricken toestand zijne regels bouwen? Wij gelooven, dat de volksvertegenwoordiging daaraan niet medepligtig mag zijn, nadat de Memorie van Toelichting zelf, bij art. 20 de vrees niet ontveinst, dat die „ta- looze vrijheid verderfelijke gevolgen kan zien slepen“ de Kerk die zou kunnen misbruiken. „Zoodanig gezochte redenen en met min oordeel behandelde onttrokken aan de verzorging van armen, behooren tot het getal van die, die de kerkelijke liefdadigheid in de armenzorg overgelaten is, dan ook het voorbeeld genomen omtrent de vermoedelijke werking van de voordragt, zoo als zij thans aan de overweging der Vertegenwoor- diging is onderworpen; want het strookt met den feitelijken toestand der armenzorg in de meeste gemeen- ten. „Een der vrije armbesturen, in eene plaats waar ingezetenen van verschillende kerkelijke gezindheden zijn, verzaakt zijne roeping en voorziet niet in den onderstand der armen van zijne kerk. Dan zullen die armen — en dit zal als maatregel van politie noodig zijn — door de burgerlijke gemeente moeten worden ondersteund.“ Wie zal niet erkennen, dat zulks, nu reeds, in verschillende gemeenten plaats vindt; omdat niet enkel de politiezorg, maar ook de menschelijkheid zulks gebiedt. „Het gevolg daarvan is, dat de gemeen- tekas, waaraan alle ingezetenen dier gemeente, zonder aanzien der kerkelijke gezindheid waartoe zij behooren, bijdragen, de armen van de eene gezindheid onderhoudt met de opgebragte penningen door de ledematen van de andere. En zoo de instellingen der andere gezindheden aan hare verplichtingen blijven voldoen, dragen hare ledema- ten dubbel in de armverzorging. „Het is niet te ontkennen, dat zulks in de meeste plaatsen, waar Remonstrantsche, Doopsgezinde, Waalsch-hervormde en Christelijk-afge- scheidene gemeenten gevestigd zijn, het geval is; en derhalve ook aldaar „gegronde vrees moet ontstaan voor eene algemeene verzaking der armen ten einde geen onrecht te lijden. Daar zal dus de burgerlijke ar- menzorg in de plaats getreden zijn van de godsdienstige liefdadigheid.“

Wat kan er in dezen stand der zaak meer noodig zijn, dan een regeringstoezicht op de kerkelijke instellingen van weldadigheid, waardoor, bij het heerschend wan- trouwen in de kerkelijke armenzorg, dat ten gevolge der toenemende onkerkelijkheid veld wint, aan de wel- dadige gevers overvloedige waarborgen worden gegeven voor het welbesteden hunner giften en een ordelijk beheer?

De bezwaar schijnt niet uit den weg geruimd te zijn. Het verslag zegt: „In deze moeizame toestand kan het volkomen te kunnen worden voorzien.“ Het overlag met de kerkbesturen der verschillende gezindheden tot het maken van doeltreffende bepalingen, zal geen vrucht dragen. Eene onbewimpelde verklaring, dat de armen- zorg een voorwerp is der vrijwillige liefdadigheid, ook in de wet opgenomen, blijft doelloos; omdat daarin toch bij ongenoegzaamheid der middelen, geen waarborg ligt, dat het kerkelijk armbestuur die verplichting zal vervullen. Men erkende, dat het een nudum praeceptum was, dat geen waarborg hoegenaamd levert en ook geene beteekenis of kracht heeft.

Wat kan er in dezen stand der zaak meer noodig zijn, dan een regeringstoezicht op de kerkelijke instellingen van weldadigheid, waardoor, bij het heerschend wan- trouwen in de kerkelijke armenzorg, dat ten gevolge der toenemende onkerkelijkheid veld wint, aan de wel- dadige gevers overvloedige waarborgen worden gegeven voor het welbesteden hunner giften en een ordelijk beheer?

Nederlanderachtigheden.

De Nederlander schijnt gebelgd op de Regering. Zij zegt in N. 1162.

„Wij blijven betreuren, dat de Regering het amendement van den heer Thokbeke in de voordragt ter verhooging van oorlogs- uitgaven overgenomen heeft.“

„Het wijzen enkel op buitengewone omstandigheden geeft aan de wet, in verband met de rede van den Minister van Zaken van 27 Maart, het karakter eener voordragt, die hoefte van *Gevoepende Neutraliteit*.“

„Het is, vooral met het oog op de toestand van hetgeen door de Regering omtrent de armenzorg een hooger cijfer, ook in de voordragt, is te danken nadruk op den voorgedragen amendement.“

„Maar, zegt iemand, die de Regering aan het waarschijnlijk is, dat het amendement (ook om buitengewone omstandig- heden) aangenomen kan worden gekeerd.“

„Het amendement was aangenomen, zou dit amendement dan de overneming hebben gemaakt?“

„Het is voordeelrijk ontwijken der nederlaag, wanneer men, vrees voor de uitkomst van den strijd, zich met schijnbaar welbehagen voegt naar den eisch der tegenpartij?“

Voor dit oogenblik geven wij hierop ten antwoord, wat in het verslag der commissie van rapporteurs door de Eerste Kamer is verklaard:

„Onderscheidene leden hebben hun genoegen betuigd, dat de Regering heeft bewilligd in de verandering van den considerans van dit wetsontwerp, door welke deze aanvraag tot verhooging van voor dit Hoofdstuk toegestane sommen meer bepaaldelijk met buitengewone omstandigheden in verband gebragt is geworden. Hunne toestemming tocht aan deze voordragt te verleenen, konde nu niet worde aangemerkt als eene onbepaalde lewilling in eene duurzame verhooging van het eindejaar van de begroting van Oorlog.“

„Andere leden hebben aan de bedoelde verandering minder of in 't geheel geene waarde gehecht, daar het hun voorkwam, dat de Verteenwoordiging, ook zonder de bijvoeging, waardoor dit verband opzettelijk wordt aangekondigd, volkomen vrij blijft, om bij de overweging van de jaarlijkse Staatsbegroting haar gevoelen omtrent het bedrag der uitgaven voor de verdediging des Lands te bepalen.“

Wij komen later op het gevoelen van de Nederlander opzettelijk, terug.

De Nederlander schijnt de Grondwet van de laatste dagen niet gelezen te hebben; althans er was in de laatste Nos., meenen wij, nog al eenige aanleiding voor de Nederlander tot overweging, nadenken en zelfverdediging.

Zou de Nederlander, gelijk zijn financiële correspondent J. B. slechts, hij toeval, die Nos. van de Grondwet lezen, welke voor eenigen schijn van anti-revolutionnaire refutatie vatbaar zijn?

Buitenland.

ENGELAND.

Gelijk reeds gemeld is hebben lord Aberdeen in het Hoogerhuis en lord Russell in het Lagerhuis, in de zittingen van Dingsdag jl. verklaard, dat de Regering in de ernstige omstandigheden, waarin men zich tegenover het buitenland bevindt, het pligt acht de hervormings-bill in te trekken; zijnde het oogenblik ongeschikt, om daarover te beraadslagen. De verklaring van lord John Russell is met levendige toejuichingen ontvangen. De Kamers zijn tot den 27 April gescheiden.

— Uit eene doorgaans goed onderrigte bron verneemt men, met betrekking tot de dezer dagen medegedeelde in-beslag-neming van de achter geblevene goederen van sir H. Seymour, dat de Czaar werkelijk heeft goedgevonden op de in het hotel der ambassade te St. Petersburg achter geblevene goederen, waaronder eene kleine verzameling schilderijen en zeldzaamheden, de geheele garderobe van Lady Seymour en van Miss Seymour en wat dies meer zij, beslag te leggen. Sir H. Seymour had een agent van de ambassade gelast, zijne bezittingen uit St. Petersburg af te zenden; de Czaar hiervan onderrigt zijnde, deed onderzoeken of zij zich reeds aan boord van een schip bevonden en daar dit niet het geval was, verbod hij ten strengste, die goederen af te geven. Van eene confiscatie is geene sprake. De verschillende goederen zullen verzegeld en aan een Petersburgsch handelshuis ter bewaring worden gegeven.

— De welgevende magt der Britsche kolonie Nieuw-Schotland heeft, gelijk gezegd is, naar aanleiding der oorlogs-verklaring aan Rusland, in een adres zijne gehechtheid aan het moederland betuigd, en zijne bereidwilligheid om, des noods met eigen middelen, in de verdediging van het koloniaal grondgebied te voorzien.

Het parlement van Canada heeft eene gelijke verklaring afgelegd.

— In de zitting van het Lagerhuis van 11 dezer heeft de kanselier der schatkist den toestand daarvan bloot gelegd. Het overschot der ophrengsten op 1 April heeft de verwachting overtroffen en een bedrag van 3 miljoen sterling bereikt. De vlottende schuld is nog 1.174.000 pond beneden het bedrag, dat de regering aan schatkistbilletten mag uitgeven. De toestand van het openbaar credit is alzins voldoende, vooral met het oog op de tegenwoordige staatkundige moeytenissen.

BELGIE.

Daar het verdrag en de overeenkomsten met Frankrijk gesloten, in werking mbeten komen eene maand na de uitwisseling der ratificaten, zoo zullen zij van af 12 Mei aanst. ten uitvoer worden gelegd.

ZWITSERLAND.

Enige maanden geleden werd zeker persoon, genaamd Contini, te Tessin in hechtenis genomen, beschuldigd van als Oostenrijksch agent het volk op te zetten. Dit gaf tot een onderzoek aanleiding op grond waarvan de heer Labhardt, die na de weigering van vijf andere regters van verschillende kantons, met de instructie belast werd, voorstelde geen gevolg aan deze vrij netelige zaak te geven. De kamer van beschuldiging, zamengesteld uit rechtgeleerden en regters, die in Zwitsersland zeer geacht zijn heeft evenwel, in strijd met de conclusie, met eenparige stemmen beslist, dat er grond bestaat, om zoo tegen Contini, als tegen zijne medepligtigen in Tessin, waarvan reeds onderscheidene eene voorloopige gevangenis ondergaan, vervolgingen in te stellen.

De bevolking van het kanton Schwyz was den 9den dezer geroepen, uitspraak te doen over eene vraag tot herziening der staatsregeling en wel het juiste van de orde der zaken, die voor 1847 bestond. De voorsteller van de heer Althberg, wiens naam sedert 1833 dikwerf is genoemd, bij heeft slechts 1806 stemmen, tegen 5445, voor het voorstel kunnen verkrijgen.

DENEMARKEN.

De berigten uit Kopenhagen van 9 dezer melden het einde van de ministeriele crisis nog geen zins. Er zijn verscheidene lijsten in omloop, maar tot hertoe heeft geene derzelve nog eenig officieel aanzien. Men weet, dat de stelling van het ministerie, na het door de kamer uitgebragt voluum van wantrouwen onhoudbaar was, maar wat in de laatste dagen eigenlijk aanleiding tot het ontslag van het Deensche kabinet heeft gegeven, daarover loopen de geruchten zeer uiteen. Een briefschrijver doet in een Berlijnsch blad opmerken, dat de aftreding van het geheele ministerie overeenstemt met de tegenwoordigheid te Kopenhagen van den admiraal Napier en met het bezoek, dat de vlootvoogd, na vele vruchteloze pogingen aan koning Fredrich heeft kunnen brengen. Sir Ch. Napier zou zich bij de gelegenheid vooral beklagd hebben, dat de strikte onzijdigheid, door het Deensche ministerie aangenomen, aan elken Deenschen loods zou beletten aan boord van een Engelsch oorlogsvaartuig dienst te doen. Toen de admiraal, niettegenstaande den tegenstand van het kabinet, dat gunstig voor Rusland gestemd was, werd toegelaten om zich met den koning te onderhouden, hebben de ministers hun ontslag ingediend.

SPANJE.

Het regeringsblad deelt een besluit van het bewind van Barcelona mede, waarbij de ontwapening der bevolking wordt bevolen. Binnen 24 uren zullen de wapenen moeten worden overgegeven. Na verloop van dien tijd zal de politie eene huiszoeking bewerkstelligen. De opgewondenheid van de laatste dagen was den 3en dezer aanmerkelijk bejaard. Een groot gefal werklieden waren naar hunne werkplaatsen teruggekeerd.

— De heer de Cucto, gevolmagtigd minister van Spanje bij de Vereenigde Staten van Noord Amerika, had den 6en dezer Madrid verlaten, om zich naar zijn post te begeven.

RUSLAND.

Bij keizerlijke ukase wordt de minister van oorlog gelast, de bataljons van het vierde reservekorps in aktieve dienst te doen overgaan, en twee reserve-batterijen bij ieder korps te organiseren. Deze maatregel moet, wegens het dreigend gevaar waarin het rijk zich bevindt, onmiddellijk worden ten uitvoer gelegd.

TURKIJE.

— De Fransche generaal Canrobert is den 3 April te Konstantinopel aangekomen met 1100 man troepen.

Men was eergisteren te Parijs zeer getroffen over eene dépêche, door de Times openbaar gemaakt houdende, dat de heer von Bunsen Pruisisch minister te Londen, door zijne regering was teruggeroepen. Daar dit gerucht reeds sedert eenige dagen in omloop was en het zich nog niet bevestigd heeft, zoo begrijpt men niet, dat het te Parijs zoo onverwacht is voorgekomen. Het is waar, dat de Times het gerucht reeds tot het onderwerp van breedvoerige beschouwingen maakt, en de terugroeping van den heer von Bunsen als het teken beschouwt van de vereeniging van Pruisen met Rusland. Lord Clarendon is in het Hoogerhuis over deze aangelegenheid geïnterpelleerd en heeft geantwoord, dat, zoo zij eene daadzak ware waarvan hij, voor zoo veel hem betreft, geene kennis drege hij daaraan dat groote gewigt niet zou kunnen hechten. Maar toen Lord Clarendon dat onderwerp eenmaal behandelde heeft hij zich tot die verklaring niet bepaald. Hij heeft bovendien eenige opmerkingen geleverd over het protokol, dat door de vier mogendheden is geteekend, alsmede over de overeenkomst tusschen Oostenrijk en Pruisen, waarvan in den laatsten tijd zoo veel gesproken is. Wat de edele lord deswege gezegd heeft, komt geheel overeen met hetgeen in de laatste dagen daaromtrent is medegedeeld. De minister van buitenlandsche zaken heeft te kennen gegeven, dat hij dat protokol wel als voldoende beschouwde, maar hij heeft het niet ontveinsd, dat het niet datgene was, wat Frankrijk en Engeland, of zelfs Oostenrijk juist verlangden. Uit de woorden van den minister blijkt het zeer duidelijk, dat er van den kant der Duitsche mogendheden geene verbindtenis is aangegaan om aan den krijg tegen Rusland krachtadig deel te nemen. Wat de bijzondere overeenkomst tusschen Oostenrijk en Pruisen betreft, heeft lord Clarendon gemeend, alleen te mogen mededeelen, dat zij niet alles bevatte wat Oostenrijk wenschte. Men weet intusschen, dat de onderhandelingen over die overeenkomst niet zoo gevorderd zijn, als men gedacht had. Het gerucht heeft zich verspreid, dat Oostenrijk niet gezind was, om de wijzigingen aan te nemen, door Pruisen nog gebragt in het ontwerp, dat reeds, ten opzichte van onderscheidene punten, verschildte met hetgeen het Weener kabinet in den aanvang wenschte. De Neue Preussische Zeitung bevestigt die weigering van Oostenrijk. Zoo ver staan dus de zaken. Alles is dus nog niet geëindigd. Een schrijver uit Berlijn doet het juiste punt kennen, waarover het verschil tusschen de beide kabinetten loopt. Het betreft de vraag, of eene der twee mogendheden zich in den krijg zal kunnen mengen, zonder de andere vooraf daarover te hebben geraadpleegd?

Enige Engelsche dagbladen houden het berigt vol, dat zij gegeven hebben, over den intogt der Russen in Servie boven Widdin. Anderen stellen dat berigt in twijfelachtigen vorm voor. Een brief van Weenen van 13 dezer wedersprekt het geheel. Zoo het gebeurd was, dan zou men er de officiële bevestiging van ontvangen hebben.

Het binnenrukken der Oostenrijkers in Servie schijnt al meer en meer op handen te zijn. Men zegt evenwel, dat de Porte dit niet geene goede oogen zou aanzien. Maar zoo Engeland en Frankrijk dien intogt gedoogen, zal de Turksche Regering dien goed- of kwaadschiks moeten toelaten zonder

zich daartegen te verzetten. De tegenstand der Porte, die Servie door de Oostenrijkers te doen bezetten, bevestigd dat zij die bezetting beschouwt zoo als zij, uit den aard der zaak beschouwd moet worden. Dat is geene vijandige daad tegen Rusland, noch een maatregel, bestemd om de krijgswegingen van de verbonden legers jegens de Turksche krijgsmacht te bevorderen; maar het is een maatregel van voorzorg die Oostenrijk neemt, met het oog op zijne eigene belangen en op de gebeurtenissen, die uit den strijd in het Oosten kunnen voortvloeien. Dit is reeds eenige dagen geleden gezegd. Hetgeen er nu voorvalt, bevestigt dit. Men kan dus dagelijks het officiële berigt te gemoet zien, dat Servie door Oostenrijkers is of wordt bezet.

Van het krijgstooneel ontbreken steeds zekere tijdingen. Door de verklaringen van lord Clarendon in het Hoogerhuis weet men alleen, dat de vlootvoogden zich in verband hebben gesteld met den bevelhebber van het Turksche leger te Kustendje, en dat het Engelsch-Fransch smaldeel, dat in die wateren kruist, zich gereed houdt, om, in geval van nood, hulp aan de Turken te verleenen. Kustendje is een kleine plaats op het grondgebied langs de Zwarte Zee tusschen Kavarna en de monden van den Donau. Van de zee kant nadert dit den wal van Trajanus, in de nabijheid waarvan de Turken, zoo als men weet zich bijeenstreken om de Russen te doen stand houden, zoo zij de Dobrudsja mogten willen verlaten en voorwaarts rukken. Britsche Konstantinopel verzekeren echter, dat de Turksche Regering aan Omer-Pacha bevel heeft gezonden, om vóór de aankomst der Engelsch Fransche krijgslieuten, geene gewigtige krijgsverrigtingen te wagen. Het is evenwel moeilijk te geloven, dat, zoo de Russen naar Adrianopel mogten optrekken, Omer-Pacha hen ongehinderd voortwaarts zou moedlaten gaan. Ook houden de laatste dépêches in, dat de vereenigde vloot, die vóór Kavarna kruiste zich naar de bastopel heeft begeven, ongetwijfeld om de Russische vloot, zoo zij die haven mogt hebben verlaten, op te zoeken. De admiraals zullen in allen gevalle eenige fregeten in de wateren van Kustendje hebben achter gelaten.

Het bevreemde, dat men, na de waarschuwing, dat de verbonden admiraals aan den Russischen gouverneur gericht, om de Sulina van alle belemmeringen voor de scheepvaart te bevrijden, men niet vernomen had eenige booten der vloeten met geweld die hinderpalen vernietigd, waartoe toch eene beveling geschied was. Een bijzondere brief van de Zwarte zee van 27 Maart door de Patrie medegedeeld, geeft aan deze werkeloosheid der vloeten, eene voldoende oplossing. De Russische gouverneur zou namelijk aan de vordering der admiraals hebben voldaan. Hij zou hen kenbaar gemaakt hebben, dat de Sulina van alle belemmering was bevrijd en de scheepvaart thans volkomen ongehinderd voortgang kon hebben. Wat daarvan nu zij, zal de tijd wederom moeten leeren.

De Patrie durft wel niet tegen te spreken, maar it valt toch aan de waarheid van het berigt nopens het oogenblik van den kolonel Dreu. Het blad grondt zich daarop, dat, zoo het den 30sten Maart was voorgevallen, het berigt dier droevige gebeurtenis nog niet had kunnen ontvangen.

De laatste berigten uit Konstantinopel, met den teleg overgebracht, zijn van 5 dezer. Zij spreken van vreugfeesten, die ter in de stad hadden plaats gehad, bij de genheid van voorleelen, die door de Turksche troepen aan de oever van den Donau waren behaald. Men gele dat dit betrekking had tot de zeer ernstige schermutlingen, die te Simnizza bij Guirgewo zijn voorgevallen. Men weet, dat de Turken van hunne zijde op dat den Donau zijn overgetrokken, en dat zij de Russen groote verliezen hebben toegebracht. Maar men weet, dat zij, na verscheidene dagen strijdens, op den 14en oever zijn teruggekeerd, hetzij vrijwillig hetzij gedwongen. Sommigen hebben zelfs van de verovering van Guirgewag gemaakt; maar men moet dit tot nu toe nog gelooven.

Uit eene dépêche van Triest van 11 dezer blijkt, volgens de laatste berigten van Griekenland, Al-Pa aan het hoofd van 3000 man geregelde troepen de Griekse opstandelingen bij Janina heeft verslagen.

Grivas was op de vlugt.

Niets nieuws van de Oostzee na het telegrafisch van gisteren.

Men zal zich herinneren, dat de telegraaf een paar gen geleden, gemeld had, dat vijf stoomfregatten van de Engelsche vloot reeds tot bij het eiland Bornholm in de zee, waren voorwaarts gestevend. De Morning Post zegt, dat dit eene voorhoede van den admiraal Napier die hij, onder bevel van den s. b. n. Plumridge, van de vloot heeft afgezonden, om den ingang van de Finlandsche stroomkorvet zich te Helsingoer met het oorlogsschip terlitz vereenigd. Zij zullen zich weltra bij de Euxine vloot bevinden, waaraan zich binnen kort ook zullen sluiten de Fransche schepen, die dezer dagen van zijn vertrokken.

De wapenschouwing, den 12den te Parijs gehouden, eere van den hertog van Cambridge was uiterst interessant. Z. K. H. bevond zich aan de zijde des Keizers, waaraan de troepen hebben gedefileerd. Zij werden geleid door den maarschalk, minister van oorlog, Vaillant, den schalk de St. Arnaud, lord Raglan enz. Tusschen de Fransche en Engelsche officieren heerschte de grootste gelijkheid. Ook waren er eenige officieren van andere veld der militaire muzik heeft o. a. het God save the Queen en het Partant pour la Syrie uitgevoerd. De muzikanten zeer talrijk en heeft de honge personen bijzonder toejuichingen begroet. Men heeft eenige krijgsbeelden wilbragt, die zich zoo schrijft men, over het algemeen door hare snelheid en juistheid hebben onderscheiden door de vreemde officieren werden bewonderd.

De afdeeling "Copenhage" der Vereeniging ter bevordering van fabriek- en handwerk-nijverheid in Nederland heeft nu geschreven de navolgende prijsvragen: voor knechts van meesters gevestigd te Strayenhage.

1. Een gedraaide tafelpoot voorzien van slingerwerk, geschikt om bij een klein rond tafelblad gebruikt te wor-

den, gemaakt van beukenhout en zwart gepolitoerd. II. Een gedreven onderlijst voor eene kolom van 0.22 Ned. el. wijd: het profiel naar verkiezing des inzenders. Ongeveerd of geschnurd; alleen met de hamer afgewerkt. III. Een plankje lang 50 en breed 25 Ned. duimen, goed geschnurd, dof wit geschilderd met zinkwit, met een Latijnsch alpha-betrekletters en een dito schrijffletters, te zamen op vier regels, goed verdeeld en geschreven met glansrijk zwart, zonder schaduw. Het plankje afgezet met een breede en eene smalle vergulde lijn en verder met krullen, zooveel mogelijk en toch niet overtoollig versierd.

Voor jongelingen beneden de zeventien jaren, werkzaam bij meesters gevestigd te 's Gravenhage. 1. Twee pions voor een schakbord naar onderscheiden vorm; te draaijen van eikenhout, af te leveren van de heitel af, zonder schuren of veilen. 2. Een lanwerpig regthoekig kistje, groot in den dag 0.40 bij 0.26 Ned. el., diep 0.12 Ned. el., openslaande 0.03 Ned. el. onder het deksel, gehangen aan koperen vischjes en met een slotje gesloten; op het deksel een koperen handvastel. Het kistje moet zijn gemaakt van droog, krimprijg eikenhout, ter dikte van 0.015 Ned. el., en op de hoeken zwaluwstaart in elkander. Binnen in het kistje, tot formeering van vier hokjes, te maken een los kruis van eiken 0.007 Ned. el. hout, dit kruis half en half in elkander te keepen en in de binnenwanden van het kistje drie strepen in te zinken, zorgende, dat het, zoowel om en om als ten onderste boven, pas is. Dit werkstuk zal niet mogen gekleurd of geboend, maar geheel blank moeten bewerkt worden. 3. Een dubbele kagchelpijp-ellehoog, wijd 0.11 Ned. el., waarvan de middelpijp is lang 0.80 Ned. el. makende de ellebogen daarmede een hoek van 90. en een hoek van 120 graden. De plaat te nemen van n°. 22, of ter dikte van $\frac{1}{4}$ streep.

De werkstukken moeten vóór 1 Februarij 1855 worden bezorgd bij den secretaris, den heer Mr. J. Kappeijne van de Cappello, en zijn voorzien van een gesloten biljet, waarop van buiten eene zinspreuk ter herkenning is geschreven en dat inhoudt eene verklaring van eenen in deze gemeente gevestigden meester, dat het werkstuk is vervaardigd door eenen met naam, voornaam en woonplaats aangeduiden en bij hem werkzaam werkman. De bekrooning geschiedt door eene commissie van leden der afdeeling. De prijzen en premien door deze commissie, bij bekrooning, onder goedkeuring der afdeeling toe te kennen, zijn: voor de vragen 1, 2 en 3, één prijs van tien gulden en ééne premie van vijf gulden voor iedere vraag; voor vraag 1, één prijs van drie gulden en ééne premie van twee gulden; voor vraag 2, één prijs van vijf gulden en ééne premie van drie gulden; voor vraag 3, één prijs van zeven gulden en ééne premie van vier gulden. De bekroonde werkstukken worden het eigendom der afdeeling en de daarbij behorende biljetten geopend.

De niet bekroonde werkstukken kunnen, binnen vier weken na daartoe strekkende advertentie, door de regt-hebbenden bij den secretaris worden teruggehaald met de daarbij behorende ongeopende biljetten.

Wij maken onze lezers opmerkzaam op een door den boekhandelaar K. Fuhri te 's Gravenhage uitgegeven Prospectus van een nieuw boek- en plaatwerk, getiteld: *De Oorlog. Geschiedenis der tegenwoordige krijgsgescheut-nissen in Europa, in tafereelen beschreven door T. van Westhrene. Wz.*

Onder dezen titel zal door dien boekhandelaar, gedurende den tegenwoordigen krijg tusschen de Westersche mogendheden, in verband met Turkije, tegen Rusland, een boek- en plaatwerk worden uitgegeven, dat in tafereelen, mededeelingen of beschrijvingen, de hoogstgewigtige staatkundige en oorlogs-gebeurtenissen zal doen kennen, waarin weldra geheel Europa schijnt te zullen worden betrokken. Dit werk zal in groot folio-formaat, in drie kolommen, worden gedrukt, met een groot aantal kapitale, tusschen den tekst gevoegde platen.

De inhoud van dit werk zal zich als van zelf in verschillende afdeelingen splitsen, die voornamelijk beschrijvingen zullen bevatten van:

Den toestand van Europa. Aanwijzing der aanleidende oorzaken van de tegenwoordige gebeurtenissen, zooals zij uit den toestand van landen en volken zijn voortgevloeid, met vermelding tevens van de wijzigingen, door die gebeurtenissen zelve daarin te weeg gebragt.

Het tooneel van den Oorlog. Beschrijving der plaatsen, waar de gewigtigste voorvallen plaats grijpen.

De belangrijke feiten, zoo op het gebied der staatkundige onderhandelingen, als op dat des oorlogs. Hierbij komen natuurlijk allereerst in aanmerking, die welke van dadelijk belang zijn voor de magten, meer onmiddellijk in den oorlog betrokken, en vervolgens zoolange bijkomende omstandigheden, welke eenigen merklijken invloed op den stand der zaken uitoefenen.

De personen. Levensberigten en mededeelingen omtrent personen, die of door het aanzien, dat zij hebben bij de krijgvoerende volken, of door hetgeen zij als staatsmannen of bevelhebbers tot den loop der zaken bijdragen, eene afzonderlijke beschouwing verdienen.

± **Hardenbergh,** 12 April. Volgens art. 18 en 88 van de gemeentewet is hij die zijn ontslag indient als lid van den raad of als wethouder zoolang in functie, tot dat de geloofsbrieven van den opvolger zijn goedgekeurd of deze zijne betrekking heeft aanvaard. Hieruit volgt, naar onze wijze van zien, dat er in overeenstemming met de kieswet eene *vrije keuze* moet plaats hebben, en dat die *vrije keuze* zich niet bepaald tot den burgemeester, zelf niet tot den raad alleen, maar tot *alle* kiesgerechtigden in de gemeente.

Het lid en wethouder D. Zweers Bz. Jr. had echter in eene *openbare vergadering* voor deze zijne betrekkingen *aanvaard* en dit vond men heden morgen bij

het voorlezen der notulen daarin *niet* opgeteekend. De andere wethouder, de heer E. J. van Riemsdijk, maakte daarop aanmerking, te meer daar gemeld ontslag *schrijftelyk* ter tafel is geweest. De voorzitter gaf daarop te kennen, dat het lid Zweers van zijn gevoelen teruggebragt, zijn ontslag heeft terug ontvangen en Z.E.A. zich niet kon begripen hoe van het verhandelde in die openbare vergadering in de nieuws-laden melding kon worden gemaakt. Wij hopen toch niet, dat men over die openbaarmaking, over het *lichtverspreiden* van somtijds *schaduwzijden* spijt gevoelt — daar toch niemand buiten de leden van den raad tegenwoordig was. En daar niemand der leden tegen de wederlegging van den voorzitter iets in te brengen had, bleef het zoo als het geweest is. Alhoewel wij den heer Zweers nu gaarne, in het belang van het algemeen, in den gemeenteraad zien en Z.Ed. zonder twijfel door de ingezetenen zoude zijn herkozen, vragen wij echter of deze en soortgelijke handelwijzen in den geest der kieswet vallen, of het niet inbreuk maakt op de regten der kiezers, en of, bij het stilzwijgen in de notulen, de dagbladen die het bedanken van den heer Z. hebben vermeld nu moeten beschouwd worden onwaarheid te hebben medegedeeld dan wel of het voortdurend plaats nemen, — althans langer dan zes maanden na het bedanken — van den heer Z. als lid van den raad en wethouder, zonder nieuwe keuze der kiesgerechtigden, niet veel meer als *onwettig* moet worden beschouwd?

Naardien de heer Mr. J. van Delden zich met der woon in eene andere gemeente heeft gevestigd, zal hier in plaats van Zijn Ed. A. een ander lid van den gemeenteraad moeten worden gekozen.

Nijmegen, 12 April. Heden overleed alhier plotseling de heer S. Verschillende geruchten zijn omtrent dit sterf-geval in omloop; maar wat hiervan ook zij, dit is zeker, dat hij iemand was, innemend in de maatschappelijke samenleving, bereidwillig voor ieder die zijne hulp noodig had, en trouw in het vervullen zijner pligten, waarom hij dan ook de algemeene achting genoot.

Hij laat eene ongelukkige weduwe met 5 jeugdige kinderen na.

Middelburg, 12 April. In de zitting van den gemeenteraad van heden is besloten, om de Bank van leening, ter welker onderhandsche pacht voor een jaar zich niemand had opgedaan, voorloopig met 1 Mei te doen sluiten tot zoolang het eigen beheer zal kunnen worden ingevoerd. De sluiting zal hoogstens drie maanden duren. (M. C.)

Leeuwarden, 12 April. Naar men verneemt is door het hoofdbestuur der Maatschappij van Landbouw en Veeveelt in deze provincie, in deszelfs vergadering, alhier gehouden den 7 dezer, besloten, aan het verlangen van Z. M. den Koning te voldoen en twee landbouwers te benoemen, die de vergadering van landbouwkundigen op het Huis ten Bosch bij 's Gravenhage zullen bijwonen, en zijn daarna als zoolangz benoemd: de heeren T. J. Taekema te Ureterp en J. H. Tacoma te Witmarsum; terwijl hij verhandeling of ontstentenis van een der heeren, als plaatsvervanger is benoemd, de heer P. Walma te Oppenhuizen. (P. F. C.)

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

Onder de wonderen, welke in den laatsten tijd, mijne aandacht gaande maakten, was er voorzeker geen treffender, dan de wijze van pensionnering, welke bij alle departementen van algemeen bestuur geschiedde; en vraagt men mij: of het billijk is? dan antwoord ik, het niet te weten; maar wel, dat het consequent is en bij dit Ministerie te huis behoort. Toen de vermaarde behoudsgezinde partij onder Willem I en II regeerde, was het de taktiek, om onbruikbare personen, (dat wil zeggen, niet onbruikbaar van wege hunne bekwaamheden, maar onbruikbaar van wege hunne onhandelbaarheid, om hunne tegenstrevende inzichten) allen op pensioen of wachtgeld te brengen; en de vriendjes daardoor de deur te openen, tot nieuwe betrekkingen voor hen of voor hunne familie en vrienden. Daardoor verzekerde men zich van blinde medewerking in, voor en tot alles. Even zoo schijnt het nu denzelden weg te gaan. Bij Marine pensionneert men, om *blindheid* iemand, die nooit heeft kunnen zien: en wij wenschten wel eens te weten, of die persoon nu ook die f 600 uit de koloniale kas blijft genieten voor het nazien en surveilleren der Oostindische kaarten, welke hij anders genoot. Bij Justitie pensionneert men met spoed. Eenige dagen vóór 1 April was er een besluit, dat ambtenaren met dien datum vriendelijk verzocht werden, plaats te maken voor nieuw aankomende, waartoe men zoo wat een examen had ingesteld, om de bekwaamste te plaatsen; doch ja wel, die tot dat onderzoek waren toegelaten, werden *niet* benoemd, maar wel eenige van de vriendjes, en *alzo* werden die plaatsen vervuld. Bij Koloniën is nog een aardig zaakje: iemand, die tot niets zin had en altijd tegen stroom laveerde, die soldaatje, onderofficiertje, officiertje in Oost-Indië, burgermannetje is geweest, en daarna weder ambtenaartje in een onzer buitenlandsche kolonietjes is geworden, en in alle deze onderscheidene betrekkingjes niet goed zich schikken kon, repatrieert, wordt door een *Zeer Eerwaardigen* kruiwagen gezet en gereden in het vaste kader der ambtenaren van Koloniën, op een tractement van f 700, ten praecjudice van een braaf huisvader, die bekwaam is, daar hij als buitengewoon schrijver sedert jaren aan het departement gebedigd werd, doch geen kruiwagen heeft.

Menig ambtenaar bij het Koloniale Departement, slagen rond, toen die benoeming kwam; want zij vonden nu, dat die f 700, welke zij gedacht hadden onderling als salaris-verhooging te zullen deelen, in vervlogen waren; maar alles is natuurlijk: want Ministerie de Kempener opende de rij der bezuiniging Thorbecke ging op dat voetspoor voort, doch verklaart dat die rij nu ook gesloten was; maar het tegenwoordig Ministerie verklaart, door zijne daden, dat de bezuiniging niet meer ter sprake kunnen noch mogen komen; en daardoor de schuldenlast van den Staat zou kunnen minderen, en het, volgens het Amerikaansche stelsel, liep te betreuren is, *als een Staat geen schulden heeft.*
Een Geabonneerde.

Advertentiën.

De ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY, zijn *aanbevelenswaardig voor de genezing van open besmettingen*. Mevrouw Aiken, hofmeesters op eene stoomboot Liverpool, in de Willemstraat, had sedert versche jaren een ziek been gehad met eene ingewortelde verzwerf welke aan de behandeling van eenige bekwaame mannen steeds had weêrstaan. Kindelijk moest zij van hare bekking afzien, en zich in het ziekenhuis te Liverpool bege waar zij vijf weken ook zonder gevolg vertoefde, zij vervolgens dat gesticht, en gebruikte als een laatste middel Holloway's zalf en pillen, waardoor haar been *bi* kort werd genezen, en zij bovendien weder volmaakt ge en sterk werd.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 12.50. Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.85, f 20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij C. VAN DORT, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amsterdam bij de Wed. A. P. MILIUS, te Utrecht en bij J. STRAMMAN, Hoofd-depôthouder te 's Bosch, alsmede te Loo Strand 244, HOLLOWAY'S Etablissement. (3)

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 14 April 1854.

Nederland. Pct.		Rusland. Pct.
Ned. W. Schuld. 2½	51½ 55, 4½	Hope 1798/1816 5 94½
Dito Certificat. 3	66	Dito 1828/1829 5 94½
Dito Dito .. 4	82½ 3, 2½	Cert. 1831/1838 5
O. I. Leening. 4		Dito Dito 4½
Amort. Syndic. 3½	83	Dito Hope .. 4 71½
Hand.-Maats. 4½		Dito Stieglitz .. 4
Belgie.		Dito dito 5e Ser. 4
Certificaten. 2½		Inscr. Assig. 6
D° Rothschild. 2½		Certific. dito. 6
Frankrijk.		Polen.
Obligatiën. 3		Obligatiën. 4
Spanje.		Oostenrijk.
Nieuwe .. 1	17½	Metalliek .. 5 57½
Dito Buitenl. 3		Dito bet. Amst. 5 76½
D° Binnenl. %m. 3	32½	Dito letter B. 5 76½
Bew. Sp. Com. 3½		Dito 1847 .. 2½
Amort. Schuld.		Dito 1851/1852 2½
Portugal.		
Londen nieuwe. 5	31½ 2½ 17½	
Dito uitgest. 4		

Rusl., Cert. te Hamb. 5 pct. 82½; Braz. bij Rot 500. 5 pct. 90½; Gren., te Lond. p. s. 100. 2½ p. Peru 4½ pct. 56½.

Over het geheel verkeerde de markt heden bij onbepaalde handel in een willige stemming.

FRANKFORT, Donderdag 13 April. Spanje binn. 32½; dito 1 pct. 17½.

LONDEN, Donderdag 13 April. Consols op tijd Mexico N. 3 pct. 24½, 24½; Peru N. 4½ pct. 59. Uitg. 6½, 6½; Spanje 3 pct. 35, 35; dito 1. 17½; dito Certificaten 3½, 3½; Russen 4½ pct. 56, 56; dito 5 pct. 91, 90; Holl. 2½ pct. 56, 56½; dito 84½, 84½; Sardinie 5 pct. 77, 77. Markt stil doch vast.

PARIJS, Donderdag 13 April. Fr. 4½ pct. ex. 4½; dito 3 pct. 63; Sp. Binn. 3 pct. 32½; dito 1 pct. 17½.

WEENEN, Donderdag 13 April. Metall. 1852 5 pct. dito Lett. B. 107; Nieuwe Leen. 88½; Loten 119½; Lomb. B. Act. 99; Bankact. 1208; Wissel Londen 13.14; Parijs 161.

MADRID, Maandag 10 April. Sp. binn. 3 pct. nieuwe 1 pct. 17½.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.